

ՀԱՐՑԱՇԱՐ
ՀՀ ԳԱԱ ԳԻՏԱԿՐԹԱԿԱՆ ՄԻՋՍԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆԻ
«ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ «ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՖԻՆԱՆՍՆԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ»
ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ 2021–2022 ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ ՄԱԳԻՍՏՐԱՏՈՒՐԱՅԻ
ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

1. Փողի նշանակությունն արդի տնտեսությունում և ժամանակակից զարգացումները
2. Դրամական համակարգերը, դրանց զարգացումը և ՀՀ դրամական համակարգը
3. ՀՀ Կենտրոնական բանկի հիմնական գործառնությունները, դրամավարկային քաղաքականությունը, դրամական զանգվածը և ագրեգատները
4. Ֆինանսների առաջացման նախադրյալները, տնտեսախրավական հիմքերը, էությունը և գործառնությունները
5. Ֆինանսական համակարգ. կառուցվածքը և բաղադրիչները ՀՀ-ում
6. Ֆինանսական շուկայի էությունը, կառուցվածքը և գործառնությունները
7. Ֆինանսական շուկայի հատվածները և դասակարգումը
8. Ֆինանսական շուկայում մատուցվող հիմնական ծառայությունները և ֆինանսական միջնորդները
9. Ֆինանսական գործիքներ. տնտեսագիտական բովանդակությունը և դասակարգումը
10. Ֆինանսական ինստիտուտները, տեսակները և դրանց առանձնահատկությունները ՀՀ-ում
11. Պետական բյուջեի էությունը և դրա քաղաքական, սոցիալական և տնտեսական նշանակությունը ՀՀ-ում
12. ՀՀ բյուջետային համակարգը և դրա կազմակերպման սկզբունքները
13. Պետական բյուջեի ծախսերի բովանդակությունը, կազմը, կառուցվածքը և դրանց առանձնահատկությունները ՀՀ-ում
14. Պետական բյուջեի եկամուտների բովանդակությունը, կազմը, կառուցվածքը և դրանց առանձնահատկությունները ՀՀ-ում
15. Պետական բյուջեի պակասուրդը, դրա ծածկման ֆինանսական գործիքներն ու կառուցակարգերը ՀՀ-ում
16. Հարկերի էությունը, գործառնությունները և դրանց դրսևորումները ՀՀ-ում
17. Հարկերը որպես ՀՀ պետական բյուջեի եկամուտների ձևավորման գլխավոր աղբյուր, հարկային եկամուտների կազմը և կառուցվածքը
18. Ուղղակի հարկերը, դրանց տեսակները և առանձնահատկությունները ՀՀ-ում
19. Անուղղակի հարկերը, դրանց տեսակները և առանձնահատկությունները ՀՀ-ում
20. Հարկային վարչարարությունը և իրականացման մեխանիզմները ՀՀ-ում
21. ՀՀ տեղական բյուջեները, դրանց հաշվեկշռման ֆինանսական մեխանիզմները և գործիքները
22. Բյուջետային պլանավորման անհրաժեշտությունը, բովանդակությունը և իրականացման խնդիրները ՀՀ-ում
23. Պետական միջնաժամկետ ծախսերի ծրագիրը և դրա իրագործման խնդիրները ՀՀ-ում
24. Ծրագրային բյուջետավորում, էությունը, անհրաժեշտությունը և դրա առանձնահատկությունները ՀՀ-ում
25. Պետական պարտքի էությունը, տեսակները, դրա կառավարման մեխանիզմներն ու ֆինանսական գործիքները ՀՀ-ում
26. Մաքսային համակարգի ընդհանուր բնութագիրը, կազմը, կառուցվածքը և մաքսային քաղաքականությունը ՀՀ-ում
27. Պետական կենսաթոշակային ապահովագրությունը և դրա առանձնահատկությունները ՀՀ-ում
28. Կենսաթոշակային բարեփոխումների անհրաժեշտությունը և հիմնական ուղիները ՀՀ-ում
29. Կենսաթոշակային հիմնադրամները որպես ֆինանսական ինստիտուտներ, դրանց դրամական միջոցների հավաքագրման և տեղաբաշխման մեխանիզմները
30. Ապահովագրության տնտեսական բովանդակությունը և անհրաժեշտությունը

31. Ոչ կյանքի ապահովագրության էությունը, տեսակները և դրանց դրսևորումները ՀՀ-ում
32. Կյանքի ապահովագրության էությունը, տեսակները և դրանց դրսևորումները ՀՀ-ում
33. Ապահովագրական ընկերությունները որպես ֆինանսական ինստիտուտներ, դրանց դրամական միջոցների հավաքագրման և տեղաբաշխման մեխանիզմները
34. ՀՀ ապահովագրական շուկայի ինստիտուցիոնալ կառուցվածքը և դրա բարելավման հիմնախնդիրները
35. Կորպորացիաների էությունը առանձնահատկությունները և ժամանակակից դրսևորումները
36. Կազմակերպությունների (կորպորացիաների) ֆինանսների էությունը, ֆինանսական հարաբերությունները և գործառույթները
37. Կորպորացիաների ֆինանսների կազմակերպման սկզբունքները և մեթոդները:
38. Կազմակերպությունների ֆինանսական ռեսուրսները և դասակարգումը
39. Կորպորացիայի ֆինանսական կառավարման էությունը, նպատակը, խնդիրները և գործառույթները
40. Կորպորացիայի կապիտալի տեսակները և դասակարգումը
41. Սեփական կապիտալի ձևավորումը կորպորացիաներում
42. Փոխառու կապիտալի ձևավորումը կորպորացիաներում
43. Սեփական և փոխառու կապիտալի կառուցվածքը կորպորացիաներում: Ֆինանսական լծակի տնտեսական բովանդակությունը
44. Ծախսերի և ծախսումների տնտեսական բովանդակությունը և առանձնահատկությունները
45. Կազմակերպության ծախսերի դասակարգումը
46. Գործառնական վերլուծության նշանակությունը ֆինանսական կառավարման գործում: Գործառնական լծակի տնտեսական բովանդակությունը
47. Կազմակերպության ֆինանսական հոսքերը, դրանց կառավարման նպատակը և խնդիրները
48. Կազմակերպության շահույթը և դրա տնտեսական նշանակությունը
49. Կազմակերպության շահույթի կազմը և հաշվետվություններում արտացոլումը
50. Շահութաբերության ցուցանիշների համակարգը կորպորացիաներում
51. Շահույթի պլանավորումը կազմակերպություններում, մեթոդները և դրանց անձնահատկությունները
52. Շահույթի բաշխումը և օգտագործումը կազմակերպություններում
53. Կորպորացիայի շահութաբաժնային քաղաքականությունը
54. Հիմնական կապիտալի տնտեսական բովանդակությունը, նյութական կրողները, կազմը և կառուցվածքը
55. Հիմնական կապիտալի մաշվածքը և հաշվարկման առանձնահատկությունները
56. Շրջանառու կապիտալի տնտեսական բովանդակությունը, նյութական կրողները, կազմը և կառուցվածքը
57. Կազմակերպության գործառնական, արտադրական, և ֆինանսական պարբերաշրջանները
58. Ֆինանսական պլանավորման էությունը, նպատակը և խնդիրները
59. Ֆինանսական պլանավորման սկզբունքները և մեթոդները
60. Բյուջետավորման էությունը, նպատակը և խնդիրները կորպորացիաներում
61. Բյուջեների դասակարգումը և փոխկապվածությունը կորպորացիաներում
62. ՀՀ բանկային համակարգի կառուցվածքը և դրա կատարելագործման միտումները
63. Առևտրային բանկերը որպես ֆինանսական ինստիտուտներ, դրանց դրամական միջոցների հավաքագրման և տեղաբաշխման մեխանիզմները:
64. Արժեթղթերի շուկան որպես ֆինանսական շուկայի բաղկացուցիչ, գործառույթները, կառուցվածքը և դրանց առանձնահատկությունները ՀՀ-ում:
65. Արժեթղթերը որպես կապիտալի դրսևորման ձև, դրանց էությունը, տեսակները և դասակարգումը:
66. Ներդրումային արժեթղթեր՝ տեսակները, առանձնահատկությունները և դրանց դրսևորումները ՀՀ-ում:

67. Վճարային արժեթղթեր՝ տեսակները, առանձնահատկությունները և դրանց դրսևորումները ՀՀ-ում:
68. Ածանցյալ արժեթղթեր՝ տեսակները, առանձնահատկությունները և դրանց դրսևորումները ՀՀ-ում:
69. Արժեթղթերի առաջնային և երկրորդային շուկաները, դրանց առանձնահատկությունները ՀՀ-ում:
70. Առևտրի կազմակերպումը արժեթղթերի շուկայում: Ֆոնդային բորսա՝ գործառույթները, կառուցվածքը և դրանց հիմնախնդիրները ՀՀ-ում:
71. Ռիսկը, տեսակները և դրանց կառավարումը ներդրումային գործընթացում:
72. Փաթեթային (պորտֆելային) տեսությունը և հիմնական հասկացությունները:
73. Ֆինանսների և ֆինանսական շուկաների զարգացման արդի միտումները:
74. Կառավարման անհրաժեշտությունը, էությունը և զարգացման փուլերը
75. Կառավարման մեթոդաբանությունը և սկզբունքները
76. Կազմակերպությունների ձևերը և կառավարման մակարդակները
77. Կառավարման գործընթացի էությունը և նկարագիրը
78. Կառավարման գործառույթները և դրանց դասակարգումը
79. Ռազմավարական պլանավորման էությունը և խնդիրները
80. Կառավարչական որոշումների ընդունումը և իրագործման կազմակերպումը
81. ՀՀ տնտեսության հանրային կառավարման համակարգը
82. Անձնակազմի կառավարումը
83. Ներդրումների կառավարումը
84. Նորամուծությունների կառավարումը
85. Սոցիալական կառավարումը
86. Արտադրության կառավարումը

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

- 1) ՀՀ քաղաքացիական օրենսգիրք: Ընդունված՝ 05.05.1998թ. /Փոփոխություններն ու լրացումները՝ 2012թ. Հունիսի 4-ի դրությամբ/:
- 2) «Ֆինանսական կարգավորման և վերահսկողության միավորված համակարգի ներդրման մասին» ՀՀ օրենքը: Ընդունված՝ 08.12.2005թ.:
- 3) «Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային համակարգի մասին» ՀՀ օրենքը: Ընդունված՝ 24.06.1997թ.:
- 4) «Հաշվեքննիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքը: Ընդունված՝ 16.01.2018թ.:
- 5) «Պետական պարտքի մասին» ՀՀ օրենքը: Ընդունված՝ 26.05.2008թ.:
- 6) «Պետական տուրքի մասին» ՀՀ օրենքը: Ընդունված՝ 27.12.1997թ.:
- 7) «Վարչատարածքային բաժանման մասին» ՀՀ օրենքը: Ընդունված՝ 30.06.1996թ.:
- 8) «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքը: Ընդունված՝ 21.06.2002թ.:
- 9) «Երևան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքը: Ընդունված՝ 26.12.2008թ.:
- 10) «Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» ՀՀ օրենքը: Ընդունված՝ 26.12.1997թ.:
- 11) «Ֆինանսական համահարթեցման մասին» ՀՀ օրենքը: Ընդունված՝ 24.11.1998թ.:
- 12) ՀՀ հարկային օրենսգիրք, ընդ. 10.10.2016թ.:
- 13) «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքը: Ընդունված՝ 03.07.2002թ.:
- 14) «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքը: Ընդունված՝ 18.02.2004թ.:
- 15) «Պետական կենսաթոշակների մասին» ՀՀ օրենքը: Ընդունված՝ 22.12.2010թ.:
- 16) «Կուտակային կենսաթոշակների մասին» ՀՀ օրենքը: Ընդունված՝ 22.12.2010թ.:
- 17) «Ներդրումային ֆոնդերի մասին» ՀՀ օրենքը: Ընդունված՝ 22.12.2010թ.:
- 18) «Կուտակային համակարգի կուտակային բաղադրիչի մասնակիցների իրավունքների և օրինական շահերի պաշտպանության լրացուցիչ երաշխիքների մասին» ՀՀ օրենքը: Ընդունված՝ 21.06.2014թ.:
- 20) Աբգարյան Կ.Հ. Կորպորատիվ ֆինանսներ: Ուսումնական ձեռնարկ. – Եր. 2015. – 272էջ
- 21) Արժեթղթերի շուկա: Ուս. Ձեռնարկ./Խմբ. Ա.Բ.Սալնազարյան.- Եր.: „Զանգակ-97,, 2009, 336 էջ:

- 22) Մաթևոսյան Ա., Հարկաբյուջետային քաղաքականությունը և ՀՀ կառուցվածքային բյուջեի գնահատականը/ Ա. Վ. Մաթևոսյան, Վ. Ս. Ջանվեյան, Շ. Ս. Ալեքսանյան.-Եր.: Տնտեսագետ, 2014 - 56 էջ.- («Ամբերդ» մատենաշար):
- 23) Մանուկյան Գ. Արտադրական կազմակերպությունների ֆինանսներ // Ուսումնական ձեռնարկ տնտեսագիտական մասնագիտությունների ուսանողների համար, Հեղինակային հրատարակություն, Երևան 2018, 485 էջ
- 24) Մինասյան Գ., Ծրագրային բյուջետավորման բարեփոխումները Հայաստանում: Երևան 2014: 25) Քանակական մեթոդները ֆինանսներում: Դասախոսության նյութերի ժողովածու/ ՄելիքՓարսադանյան Վ., Վարդույան Է.: -Եր.: ԵՊՀ հրատ., 2017, 184 էջ:
- 26) Ֆինանսներ, դրամաշրջանառություն վարկ. Դասագիրք /Գլխ.խմբ Լ.Բադանյան. – Եր.: 2010, 586 էջ
- 27) Базулин Ю.В., Козырин А.Н. Публичные финансы и финансовое право: Информационные ресурсы: Учебник. — М., 2009.
- 28) Государственные и муниципальные финансы. Учебник. Э.В. Алехин. ПЕНЗА 2010.
- 29) Алехин, Б. И. Государственные финансы: учебник для академического бакалавриата / Б. И. Алехин. — Москва : Издательство Юрайт, 2019. — 184 с. — (Авторский учебник). — ISBN 978-5-9916-9071-3.
- 30) Финансы и кредит: учебник/под ред. Н.Г.Кузнецова, К.В.Кочмола.-Ростов н/Д: Феникс, 2010.-443с. 31) Финансы: учебник/ С.В.Барулин.-2-е изд., стер.-М.: КНОРУС, 2011.-640с
- 32) Галанов В.А. Производные финансовые инструменты. Учебник .- М., 2017.-222с
- 33) Бабич А. М. Государственные и муниципальные финансы [Электронный ресурс] / А. М. Бабич, Л. Н. Павлова - Москва : ЮНИТИ, 2010. - 703 с.
- 34) Балтина А. М. Бюджетная политика и финансовый менеджмент расходов в общественном секторе: методология взаимосвязи и механизм реализации : автореф. / А. М. Балтина ; Саратов. гос. соц.-экон. ун-т. - Саратов, 2011. - 34 с.
- 35) Brealey, Richard A. Principles of corporate finance / Richard A. Brealey, Stewart C. Myers, Franklin Allen.—10th ed. 36) Stephen A. Ross, Rowan M. Trayler, Gerhard Van de Venter, Ron Bird, Randolph Westerfield, Bradford D. Jordan, Essentials of Corporate Finance, Fourth Edition, Australia, 2016, 853 pages,
- 37) Angelo Corelli , Analytical Corporate Finance, Switzerland, 2016
- 38) Harold Bierman, Case Studies for Corporate Finance: From A (Anheuser) to Z (Zyps), World scientific, 2015
- 39) Essentials of Corporate Finance (Mcgraw-hill/Irwin Series in Finance, Insurance, and Real Estate) 9th Edition, 2017
- 40) Behavioral Finance: Investors, Corporations, and Markets by Baker, K. and Nofsinger, J., John Wiley, 2010, 768pp
- 41) www.cba.am
- 42) www.minfin.am
- 43) www.petekamutner.am
- 44) www.gov.com
- 45) armstat.am